

การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ในครอบครัว
ตามทัศนะของเด็กที่กระทำผิดและเด็กที่ไม่กระทำผิดกฎหมาย

(A Comparative Study of the Family Relationship
as Perceived by Juvenile Delinquents
and Juvenile Non - Delinquents)

โดย

นางสาวพิสมัย วิมลสวัสดิ์ ค.ย. (เกียรตินิยม)

002074

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามระเบียบปริญญาโท
รองศาสตราจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แผนกวิชาจิตวิทยา

พ.ศ. ๒๕๑๐

I167/1238

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอมติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
ประกอบการศึกษาคำระเบียบปริญญามหาบัณฑิต

..... 11 ธ.ค. ๒๕๖๕

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ประธานกรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ดร. สายสุรี จุติกุล

วันที่ ... ๘ ... เดือน ... พฤษภาคม ... พ.ศ. ๒๕๖๕

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ในครอบครัวตามทัศนคติของเด็กที่กระทำผิดและไม่กระทำผิดกฎหมาย ตัวอย่างประชากรแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือกลุ่มเด็กกระทำผิด ๕๐ คน ซึ่งอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง กลุ่มเด็กที่ไม่กระทำผิด ๕๐ คน ซึ่งเป็นเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาของโรงเรียน ๔ แห่ง ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เด็กทั้งสองกลุ่มมีลักษณะเหมือนกันดังนี้คือ อายุ ๑๒ - ๑๕ ปี ไม่เป็นโรคจิตหรือโรคประสาท ระเบียบฐานะ เศรษฐกิจและสังคมชั้นกลาง ระดับค่าและระดับค่าครองชีพไม่ซับซ้อนคนแรกหรือคนสุดท้าย เครื่องมือคือแบบสอบถามที่ให้ผู้สัมภาษณ์ ผลของการวิจัยปรากฏว่าทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญดังนี้คือ ๑. เด็กกระทำผิดจำนวนน้อยกว่าเด็กไม่กระทำผิดรู้สึกว่าคนได้รับความรักจากมารดาเท่าเทียมกับพี่น้อง บิดาสนใจเด็กกระทำผิดน้อยกว่าเด็กที่ไม่กระทำผิด เด็กกระทำผิดส่วนมากรู้สึกว่ามารดา รักตนมากกว่าบิดา ส่วนเด็กที่ไม่กระทำผิดจะรู้สึกว่าทั้งบิดามารดา รักตน อย่างไรก็ตามเด็กที่กระทำผิดและเด็กไม่กระทำผิดจะสนิทกับมารดามากกว่าบิดา ๒. บรรยากาศในครอบครัวของเด็กกระทำผิดจะเครียดมากกว่าบรรยากาศในครอบครัวเด็กที่ไม่กระทำผิด บิดามารดาขัดแย้งทะเลาะวิวาทกันน้อยกว่าบิดามารดาของเด็กที่ไม่กระทำผิด เด็กกระทำผิดขาดความสัมพันธ์อันดีกับที่มีการทะเลาะกันที่น้อยกว่าเด็กที่ไม่กระทำผิด แต่ในทางตรงข้าม เด็กทั้งสองกลุ่มกลับมีความสัมพันธ์อันดีกันเอง เกี่ยวกับกฎระเบียบวินัยในบ้าน ผลการวิจัยปรากฏว่า บิดามารดาของเด็กที่กระทำผิดไม่เข้มงวดเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในบ้านเลย แต่ไม่มีบิดามารดาของเด็กที่ไม่กระทำผิดคนใดเป็นเช่นนั้น ข้อที่น่าสังเกตคือเมื่อเด็กทำสิ่งที่บิดามารดาห้ามไว้ บิดามารดาเด็กกระทำผิดจะลงโทษเด็กอย่างรุนแรง และเด็กกระทำผิดจะถูกลงโทษน้อยกว่าเด็กที่ไม่กระทำผิด ในความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและเด็ก เด็กกระทำผิดมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครอบครัวน้อย ยิ่งกว่านั้นผลของการวิจัยแสดงว่า บิดามารดาของเด็กกระทำผิดมีเวลาพูดคุยกับเด็กน้อย ให้สิทธิเด็กน้อย ส่วนเด็กที่ไม่กระทำผิดจะมีเวลาพูดคุยกับบิดามารดา มากกว่า และบิดามารดาเด็กที่ไม่กระทำผิดจะให้สิทธิเด็กมากกว่า

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ทั้งนี้เป็นเพราะความกรุณาของ
คร. สายสุรี จุติกุล ซึ่งได้สละเวลาส่วนตัวและให้กำลังใจผู้เขียนในคำปรึกษา
แนะนำ ตลอดจนแก้ไขตรวจทานวิทยานิพนธ์นี้ตั้งแต่ต้นจนจบ อาจารย์ประสาร์ มาลากุล
ช่วยแก้ไขตรวจทานและให้แนวความคิดอันเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่า
ยิ่งขึ้น คร. พจน์ สะเทียรชัย กรุณาให้คำแนะนำคำบดบังในการวิเคราะห์ข้อมูล และ
อาจารย์สง่า ลีละสมิทธิ์ ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง กรุณาให้ความ
สะดวกอย่างมากในการไปสัมภาษณ์เด็กในสถานฝึกอบรมของสถานพินิจและคุ้มครอง เด็กกลาง
ตลอดจนช่วยตรวจทานแก้ไขร่างวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง

นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากนางจงกล วิทมากรณศักดิ์
อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม นายมนตรี ชูติเนตร อาจารย์ใหญ่โรงเรียน
ปทุมคงคา นายวิสิทธิ์ คำบันศักดิ์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนกุนทรวิทยาราม นางระวาศ
เจริญจันทร์แดง อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสตรีวัดจันทร์ประดิษฐ์ นายอุดม สุขกุล ผู้ช่วย
ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง นายเข็ม แสงสัจจา หัวหน้ากองแรกวัย
นางเจริญ สุวงศ์ หัวหน้าสถานฝึกอบรมเด็กหญิง นายอำเภอ ไทกระแสน นายกล
หลิวรุ่งเรือง นายสงวน ออวิเชียร นายอำนาจ รวยดี พนักงานคุมประพฤติโท
และได้รับความช่วยเหลือจากนิสิตครุศาสตร์ปีที่ ๔ ในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างประชากร
ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง จึงขอแสดงความ
ขอบพระคุณและขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่งผู้เขียนขอขอบพระคุณสภาวิจัยแห่งชาติ และบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุนในการวิจัย

	หน้า
บทที่ ๑	
บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
ปัญหา	๔
ความมุ่งหมายเฉพาะ	๔
ขอบเขตของการวิจัย	๔
การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้	๕
บทที่ ๒	
วิธีดำเนินการและรวบรวมข้อมูล	๑๐
ตัวอย่างประชากร	๑๐
เครื่องมือ	๑๒
วิธีรวบรวมข้อมูล	๑๔
บทที่ ๓	
การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัย	๑๕
บทที่ ๔	
การอภิปรายผลการวิจัย	๒๑
บทที่ ๕	
สรุปผลและขอเสนอแนะ	๓๓
ภาคผนวก	๓๕
บรรณานุกรม	๑๐๕

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑	การเปรียบเทียบระหว่างจำนวนร้อยละของทัศนคติและ ไม่กระทำความผิดต่อคำถามที่เกี่ยวกับความรักที่บิดาให้กับตน ๑๖
๒	การเปรียบเทียบระหว่างจำนวนร้อยละของทัศนคติและเด็ก ไม่กระทำความผิดต่อคำถามที่เกี่ยวกับความรักที่บิดาให้กับตน ๒๐
๓	การเปรียบเทียบระหว่างจำนวนร้อยละของทัศนคติและเด็ก กระทำความผิดต่อคำถามที่เกี่ยวกับความรักที่บิดามารดาให้กับตน ๒๓
๔	การเปรียบเทียบระหว่างจำนวนร้อยละของทัศนคติและเด็ก กระทำความผิดต่อคำถามที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา ๒๕
๕	การเปรียบเทียบระหว่างจำนวนร้อยละของทัศนคติและเด็ก ที่ไม่กระทำความผิดต่อคำถามที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกับพี่ ๓๐
๖	การเปรียบเทียบระหว่างจำนวนร้อยละของทัศนคติและเด็ก ที่ไม่กระทำความผิดต่อคำถามที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกันเอง ๓๖
๗	การเปรียบเทียบระหว่างจำนวนร้อยละของทัศนคติและเด็ก ที่ไม่กระทำความผิดต่อคำถามที่เกี่ยวกับกฎระเบียบวินัยในบ้าน ๔๐
๘	การเปรียบเทียบจำนวนร้อยละของทัศนคติและเด็กที่ไม่ กระทำความผิดต่อคำถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและเด็ก . . . ๔๔
๙	การเปรียบเทียบระหว่างจำนวนร้อยละของทัศนคติและเด็ก ที่ไม่กระทำความผิดต่อคำถามที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับบิดามารดา ๔๗

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๑๐	การ เปรียบเทียบระหว่างจำนวนร้อยละของทัศนคติเด็กกระทำผิดและเด็กที่ไม่กระทำผิดต่อคำถามที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมารดากับเด็ก	๔๔
๑๑	การ เปรียบเทียบระหว่างจำนวนร้อยละของทัศนคติเด็กกระทำผิดและเด็กที่ไม่กระทำผิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมารดากับเด็ก	๔๕